

Bygherrerapporten – købt og solgt?

Arkæologisk Forum

Arkæologisk Forum er et fagligt tidsskrift der søger at sætte det arkæologiske fag ind i en større sammenhæng – både videnskabeligt og samfundsmæssigt. Her kan både arkæologisk faglige og fagpolitiske emner formidles og debatteres.

Redaktion

Mette Palm (ansv. redaktør)
Jette Rostock
Claus Børre Petersen
Bo Jensen
Mette Bjerrum Jensen
Thomas Larsen Schmidt

Udgiver

Foreningen af Fagarkæologer - FaF

Forsidebilled

Luftfoto TAK 1284.
Foto: Jens Fog Jensen
© Museet på Kroppedal

Tryk og oplag

Holbæk Museum trykker 225 stk.

Arkæologisk Forum udkommer

Maj og November

Abonnement og løssalg

125,- kr. årligt (2 numre)
65,- kr. pr. nummer

Skriv til Arkæologisk Forum

Arkæologisk Forum modtager gerne bidrag. Du kan kontakte redaktionen, og få råd og vink om indholdet, læserne, formidlingsmåden, formaliteter, deadlines m.v.

Arkæologisk Forum
Foreningen af Fagarkæologer,
c/o SAXO instituttet, Afdeling for
Forhistorisk Arkæologi, Njalsgade 80,
2300 København S

E - mail: redaktion@archaeology.dk

ISSN 1399-5545

Artikler, indlæg og billeder må ikke mangfoldiggøres i nogen form uden skriftlig tilladelse fra redaktionen. Artikler i Arkæologisk Forum kan citeres med kildeangivelse, jf. ophavsretslovens bestemmelser vedr. citatret.

Ansvar for holdninger der kommer til udtryk i de forskellige artikler og indlæg, påhviler den enkelte forfatter.

For nyligt indskærpede Kulturarvsstyrelsen (KUAS) retningslinierne for godkendelse af budgetter under posten naturvidenskab. I denne henseende skelner Styrelsen mellem foreløbige naturvidenskabelige undersøgelser og decideret videnskab. Under den første kategori hører eksempelvis artsbestemmelse af knoglemateriale hjemme, mens aldersbestemmelse klassificeres som videnskab – altså forskning. Men hvad er arkæologisk udgravning og efterbearbejdning da, hvis ikke alle dele af processen er forskning?

Eksemplet viser, at KUAS mener, at der i dansk arkæologi kan sondres mellem indsamling, bearbejdning og forskning. Denne grundholdning kommer også til udtryk i en anden aktuel sag. I referatet fra Det Arkæologiske Råds møde i maj, kan det læses, at man er i tvivl om bygherrerapporten ejes af bygherre eller af offentligheden. Når dette overhovedet er til diskussion skyldes det, at arkæologiske forvaltere er begyndt at tænke arkæologien ind i en forretningsmæssig diskurs, hvor udgravning primært er en service vi (for penge) yder bygherren – og ikke et videnskabeligt arbejde der udføres for hele befolkningen. Der er sket et skred hen mod at museerne først og fremmest har pligt til at administrere, og ikke – som det står skrevet i museumsloven – til at forske og formidle.

Redaktionen vil endnu engang plædere for, at alle led af udgravningsprocessen, fra prøvegravning til den færdige artikel om fundet foreligger, er videnskab og forskning. Når staten har valgt, at bygherre skal betale for den arkæologiske udgravning og beretningen om fundet, har den derfor samtidig besluttet at bygherren betaler for, at der sker arkæologisk forskning. Staten har valgt, at levn fra fortiden ikke destrueres uden at der samtidig kommer forskning ud af destruktionsen. Det er ikke en uansvarlig beslutning, for det er den måde vi kan sikre at destruktionsen bliver til gavn for alle – og ikke kun for bygherre.

Den uansvarlige beslutning kan derimod tilskrives KUAS, når den ikke godkender budgetter med den begrundelse, at der er tale om forskning. Den kan også tilskrives Det Arkæologiske Råd, hvis det fremover vil betragte dele af denne forskning som noget, der kun tilhører den betalende bygherre, og ikke den samlede befolkning. Bygherrerapporter bør lægges på nettet, til glæde for borgerne, som et led i museernes almene forskningsformidling, og KUAS bør tale for og ikke imod, at forskningsbearbejdning og publikation er en nødvendig forlængelse af arkæologiske udgravninger.

Redaktionen